

Bruksela, 6 października 2022 r.
(OR. pl)

13271/22

DEVGEN 182	MAMA 159
JEUN 153	MOG 87
ACP 109	COLAC 52
RELEX 1296	COASI 162
COHOM 112	ONU 115
EDUC 340	CONUN 231
SUSTDEV 164	COEST 715
GENDER 162	PROCIV 121
COHAFA 87	DIGIT 177
NDICI 15	SAN 550
COAFR 252	

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	5 października 2022 r.
Do:	Sekretariat Generalny Rady
Nr dok. Kom.:	JOIN(2022) 53 final
Dotyczy:	WSPÓLNY KOMUNIKAT DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Plan działania na rzecz młodzieży w ramach działań zewnętrznych UE na lata 2022-2027 Promowanie znaczącego uczestnictwa i wzmacniania pozycji młodzieży w ramach działań zewnętrznych UE na rzecz zrównoważonego rozwoju, równości i pokoju

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument JOIN(2022) 53 final.

Załącznik: JOIN(2022) 53 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

WYSOKI PRZEDSTAWICIEL UNII
DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I
POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

Strasburg, dnia 4.10.2022 r.
JOIN(2022) 53 final

WSPÓLNY KOMUNIKAT DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Plan działania na rzecz młodzieży w ramach działań zewnętrznych UE na lata 2022-2027

Promowanie znaczącego uczestnictwa i wzmacniania pozycji młodzieży w ramach działań zewnętrznych UE na rzecz zrównoważonego rozwoju, równości i pokoju

„Zasługujemy na wysłuchanie, wzmocnienie naszej pozycji, ochronę i możliwość kierowania działaniami”. Alda Soraya (23 lata), Indonezja¹.

W czasach licznych wyzwań i szybko zmieniających się wzorców i w obliczu toczącej się rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie wyraźnie potrzebne jest wzmocnienie naszego partnerstwa z młodymi ludźmi na całym świecie, aby przeprowadzić pozytywną transformację.

Światowa populacja młodzieży jest większa niż kiedykolwiek wcześniej² i wynosi 1,8 miliarda osób młodych w wieku od 10 do 24 lat. Blisko 90 % osób młodych żyje w krajach o niskim oraz średnim dochodzie. Oczekuje się, że w związku ze zmianami demograficznymi na świecie liczba ta będzie rosła.

Na całym świecie osoby młode w znaczący sposób przyczyniają się do zmian Odgrywają kluczową rolę w stawianiu czoła globalnym wyzwaniom, przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju i napędzają innowacje. Często stoją na czele walki ze zmianą klimatu, ubóstwem i korupcją oraz działają na rzecz pokoju i pojednania na obszarach objętych konfliktem. Wiele z nich jest orędownikami praw obywatelskich, politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz praw człowieka.

Ich perspektywy i możliwości działania są jednak często ograniczone przez brak dostępu do edukacji, godnej pracy, opieki zdrowotnej i ochrony socjalnej, a w wielu krajach przez kurczące się przestrzenie demokratyczne oraz przestrzenie społeczeństwa obywatelskiego. Bariery prawne, kulturowe i ekonomiczne ograniczają udział młodzieży w życiu obywatelskim i politycznym, co nie przyczynia się do wzrostu zaufania do instytucji i systemów politycznych.

Osoby młode i dzieci ponoszą ciężar kryzysów i niestabilności spowodowanych konfliktami zbrojnymi, rosnącymi nierównościami, zmianą klimatu i degradacją środowiska. Około 600 mln osób młodych żyje w miejscach, w których trwa konflikt zbrojny lub gdzie panuje niestabilna sytuacja, 71 mln spośród nich jest bezrobotnych, a około 264 mln dzieci i osób młodych nie uczęszcza do szkoły. W szczególności dotyczy to dziewcząt i młodych kobiet.

Pandemia COVID-19 wywarła bardzo negatywny wpływ na edukację, zatrudnienie i dobrostan psychiczny młodzieży oraz na ich prawo do uczestnictwa w życiu publicznym³. Chociaż wielu młodych ludzi wykazało duże zaangażowanie na rzecz ochrony osób starszych i znajdujących się w trudnej sytuacji podczas pandemii, uwypukliło to również potrzebę większej **solidarności międzypokoleniowej**, aby budować bardziej sprawiedliwe, zrównoważone i odporne społeczeństwa w interesie przyszłości młodych pokoleń.

¹ Działaczka młodzieżowa i członkini Młodzieżowej Rady Konsultacyjnej ds. Partnerstw Międzynarodowych UE przy Komisji Europejskiej

² [Światowy Raport o Młodych Ludziach ONZ](#).

³ [„Global survey on youth and COVID-19” \[„Światowe badanie dotyczące młodzieży i COVID-19”\]](#).

W tej sytuacji **młodzi ludzie muszą rzeczywiście uczestniczyć** w kształtowaniu rozwiązań, które będą miały wpływ na ich przyszłość i przyszłość naszej planety.

Plan działania na rzecz młodzieży zaspokaja tę potrzebę i zapewnia ramy polityczne dla **strategicznego partnerstwa z osobami młodymi w ramach działań zewnętrznych UE**, do czego wezwano również w konkluzjach Rady z 2020 r.⁴ Plan działania na rzecz młodzieży ma na celu wspieranie zaangażowania młodych ludzi jako partnerów strategicznych, wspieranie ich upodmiotowienia i wykorzystanie **dywidendy demograficznej**, budowanie bardziej odpornych i integracyjnych społeczeństw oraz poczynienie postępów w realizacji globalnych zobowiązań, takich jak **cele zrównoważonego rozwoju ONZ** określone w **Agendzie 2030 i porozumieniu klimatycznym z Paryża**.

Reakcja UE na te liczne wyzwania opiera się na podstawowych wartościach określonych w **art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej**. Jest ona ukierunkowana na budowanie silnych partnerstw na teraz, zabezpieczanie przyszłości kolejnych pokoleń i przyczynianie się do **sprawiedliwości i sprawiedliwości międzypokoleniowej**.

Plan działania na rzecz młodzieży, w którym nacisk kładzie się na przejście z dzieciństwa do dorosłości i który jest jednym z efektów Europejskiego Roku Młodzieży⁵, posłuży do wzmocnienia międzynarodowego wymiaru **strategii UE na rzecz młodzieży**⁶ i będzie zawierał odniesienia do **strategii UE na rzecz praw dziecka**⁷, w ramach której promuje się mające znaczenie uczestnictwo oraz wzmacnianie pozycji od wczesnych lat życia.

Nawiązano w nim do **Planu działania UE dotyczącego praw człowieka i demokracji**⁸, w którym podkreślono potrzebę równego, pełnego i znaczącego uczestnictwa młodzieży w życiu publicznym i politycznym, oraz do **Europejskiego filaru praw socjalnych**⁹. Oprócz tego przyczynia się on do wdrożenia **trzeciego unijnego planu działania w sprawie równości płci (GAP III)**¹⁰ przez nacisk na wzmocnienie pozycji dziewcząt i młodych kobiet.

Plan działania na rzecz młodzieży posłuży również do wsparcia wdrażania **programu działań ONZ na rzecz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa** oraz roli osób młodych w budowaniu trwałego pokoju, przyczynianiu się do sprawiedliwości i pojednania oraz przeciwdziałaniu brutalnemu ekstremizmowi¹¹. Plan działania ma charakter globalny, jednak będzie realizowany za pomocą podejść dostosowanych do potrzeb i warunków młodzieży z konkretnych regionów, np. z krajów objętych procesem rozszerzenia lub polityką sąsiedztwa, państw Afryki, Bliskiego Wschodu, Ameryka Łacińskiej i Karaibów oraz Azji i Pacyfiku.

⁴ [Konkluzje Rady w sprawie młodzieży w działaniach zewnętrznych.](#)

⁵ [Europejski Rok Młodzieży 2022.](#)

⁶ [Strategia UE na rzecz młodzieży.](#)

⁷ [Strategia UE na rzecz praw dziecka i wspierające ją konkluzje Rady z 9 czerwca 2022 r.](#)

⁸ [Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji.](#)

⁹ [Europejski filar praw socjalnych.](#)

¹⁰ [GAP III.](#)

¹¹ Rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2250 (2015), nr 2419 (2018) i nr 2535 (2020).

Osoby młode mają prawo głosu

Niniejszy plan działania na rzecz młodzieży opracowano po przeprowadzeniu **szeroko zakrojonych konsultacji z ponad 220 zainteresowanymi stronami** z całego świata, w szczególności z organizacjami młodzieżowymi i organizacjami działającymi na rzecz praw dziecka. Stanowi on odpowiedź na uzasadnione żądanie osób młodych, odzwierciedlone również w wynikach **Konferencji w sprawie przyszłości Europy**¹², dotyczące bardziej **zorganizowanego** udziału w polityce i procesach decyzyjnych UE.

Jak wskazała **Młodzieżowa Rada Konsultacyjna ds. Partnerstw Międzynarodowych**¹³, „osoby młode nie mogą być traktowane jako »dodatek« do inicjatyw prowadzonych przez dorosłych. Młodzież stanowi grupę wyborczą, która cechuje się wyjątkowymi krytycznymi sposobami widzenia i umiejętnościami, niezbędnymi do kształtowania i napędzania polityki, świadczenia usług i prowadzenia badań naukowych. Bariery dla znaczącego uczestnictwa młodzieży można usunąć jedynie za pomocą planu działania opracowanego za pośrednictwem procesów, w ramach których próbowano obejść takie bariery”.

2. W kierunku partnerstwa strategicznego UE z osobami młodymi w ramach działań zewnętrznych

Podczas budowania partnerstwa strategicznego z osobami młodymi UE będzie kierować się czterema zasadami:

- **Podejście oparte na prawach człowieka i równouprawnieniu płci**

UE dąży do promowania uczestnictwa młodzieży i dzieci jako prawa¹⁴, sprawiając, że **nikt nie zostanie pozostawiony w tyle**, przez usuwanie nierówności i barier strukturalnych, **uwzględnianie aspektu równouprawnienia płci i niedyskryminacji** oraz stosowanie **podejścia intersekcyjnego**¹⁵.

- **Podejście partycypacyjne na rzecz zmian transformacyjnych**

Osoby młode będą zaangażowane na poziomie krajowym, regionalnym i globalnym **w cały cykl polityki zewnętrznej i programów UE**, co przyczyni się do odpowiedzialności młodzieży za działania i trwałości tych działań.

- **Włączenie młodzieży**

Uczestnictwo osób młodych w życiu obywatelskim, gospodarczym, społecznym, kulturalnym i politycznym będzie promowane za pośrednictwem specjalnych działań skierowanych do młodzieży oraz przez uwzględnianie jej perspektyw i potrzeb **w programowaniu, polityce i dialogach politycznych we wszystkich obszarach**.

¹² [Konferencja w sprawie przyszłości Europy](#).

¹³ [„Meaningful Inclusion of Youth: A Promising Future”](#) [„Włączanie młodzieży w znaczący sposób: obiecująca przyszłość”].

¹⁴ Zgodnie z [Konwencją o prawach dziecka ONZ](#) oraz [unijnym podejściem do współpracy na rzecz rozwoju opartym na prawach człowieka](#).

¹⁵ [Podejście intersekcyjne](#) zgodnie z odpowiednimi ramami polityki UE: GAP III, [strategią na rzecz równości osób LGBTIQ](#), [unijnym planem działania przeciwko rasizmowi i strategią na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami](#).

Na przykład **humanitarny wskaźnik równości płci i wieku**¹⁶ pozwala zagwarantować, aby przedstawiciele różnych płci i grup wiekowych, w tym młodzież, byli odpowiednio zaangażowani w **finansowaną przez UE pomoc humanitarną** i stanowili jej odbiorców.

- **Kształtowanie polityki oparte na dowodach i odpowiedzialności**

Plan działania na rzecz młodzieży ma na celu zwiększenie dostępności i jakości danych dotyczących młodzieży niwelujących różnice tematyczne i geograficzne¹⁷, ze szczególnym uwzględnieniem młodych ludzi w wieku od 15 do 29 lat. Unijne ramy monitorowania i oceny działań zewnętrznych zostaną wzmocnione przez włączenie większej ilości danych z podziałem na wiek, przyjęcie wskaźników specyficznych dla młodzieży oraz promowanie gromadzenia danych oraz badań naukowych ukierunkowanych na młodzież i przez nią prowadzonych.

3. Jak osiągnąć te cele: trzy filary planu zorientowanego na działania

W planie działania na rzecz młodzieży określono priorytety i główne cele w ramach trzech filarów – **ANGAŻOWANIE**, **WZMACNIANIE POZYCJI** i **ŁĄCZENIE**, które odzwierciedlają trzy podstawowe obszary działania wynikające ze strategii UE na rzecz młodzieży.

We wdrażaniu planu działania dla młodzieży Unia Europejska będzie promować **podejście „Drużyny Europy”**¹⁸, współpracując z kluczowymi partnerami i zainteresowanymi stronami na szczeblu krajowym, regionalnym i wielostronnym.

3.1 Partnerstwo na rzecz ANGAŻOWANIA

Osoby młode domagają się kompleksowego podejścia mającego na celu zapewnienie znaczącego, włączającego i skutecznego uczestnictwa młodzieży i zasługują na takie podejście. Aby można było osiągnąć ten cel i stworzyć warunki sprzyjające uczestnictwu należy zapewnić bezpieczną przestrzeń i możliwości przyjazne dla dzieci i młodzieży, jednocześnie umożliwiając młodym ludziom z różnych środowisk uczestnictwo w demokratycznym procesie decyzyjnym, podnoszenie świadomości i wzmocnianie zdolności decydentów politycznych do współpracy z młodzieżą.

UE jest zaangażowana we wzmocnianie głosu i przywódczej roli młodzieży, w szczególności młodych kobiet i dziewcząt, działaczy i organizacji młodzieżowych, na wszystkich poziomach zarządzania, od polityki krajowej po fora wielostronne, a także w ramach procesów UE. Europejskie panele obywatelskie w ramach Konferencji w sprawie przyszłości

¹⁶ [Wskaźnik równości płci i wieku](#).

¹⁷ [Patchwork: Mapping international data on youth](#) [„Patchwork: Mapowanie międzynarodowych danych dotyczących młodzieży”], JRC.

¹⁸ [„Drużyna Europy” obejmuje Unię Europejską, państwa członkowskie UE, w tym ich agencje wykonawcze i publiczne banki rozwoju, a także Europejski Bank Inwestycyjny \(EBI\) i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju \(EBOR\).](#)

Europy, które w jednej trzeciej składały się z osób młodych (w wieku od 16 do 25 lat), stanowiły wiodący przykład tworzenia przestrzeni dla dialogu międzypokoleniowego.

3.1.1 Znaczące zaangażowanie młodzieży w działania zewnętrzne UE

UE będzie zwiększać instytucjonalne zaangażowanie młodzieży, aby:

- promować zaangażowanie osób młodych w **opracowywanie, wdrażanie i monitorowanie** polityki zewnętrznej i działań zewnętrznych UE;
- zapewnić większą **rozliczalność w kwestiach dotyczących młodzieży poprzez strategiczną, inkluzywną i partycypacyjną komunikację** w celu dotarcia do młodych ludzi, w tym dzieci, w całej ich różnorodności.

Instytucjonalne zaangażowanie młodzieży w UE **zostanie zapewnione** za pomocą:

- **unijnej platformy regularnego dialogu** z organizacjami młodzieżowymi jako nowy element **Forum Polityki Rozwojowej**¹⁹. Jej główne cechy zostaną określone do 2023 r. we współpracy z organizacjami młodzieżowymi²⁰;
- **Młodzieżowej Rady Konsultacyjnej ds. Partnerstw Międzynarodowych**²¹, utworzonej w 2021 r., której zadaniem jest doradzanie Komisji Europejskiej w sprawie udziału młodzieży w działaniach zewnętrznych;
- **obowiązkowych konsultacji z organizacjami młodzieżowymi** w ramach procesu programowania **Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”** (ISWMR – „Globalny wymiar Europy”)²²;
- **krajowych planów działania dotyczących współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego**, uwzględniających perspektywę młodzieży i pozwalających zapewnić znaczący udział organizacji młodzieżowych.
- **młodzieżowych struktur doradczych** służących doradzaniu delegaturom Unii w zakresie priorytetów poszczególnych państw. Do 2027 r. będą one funkcjonować w krajów partnerskich;
- **zwiększonych zdolności instytucjonalnych i pogłębionej wiedzy fachowej pracowników UE** na temat pracy z młodzieżą i na jej rzecz oraz na temat ochrony dzieci – dzięki szkoleniom, wytycznym i wymianie dobrych praktyk. Do 2024 r. 80 % delegatur Unii będzie miało **punkty kontaktowe ds. młodzieży**.

¹⁹ [Forum Polityki Rozwojowej](#)

²⁰ Można zapewnić synergię i wymianę najlepszych praktyk z przyszłą unijną platformą uczestnictwa dzieci.

²¹ [Młodzieżowa Rada Konsultacyjna](#)

²² [Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”](#)

3.1.2. Zwiększenie zaangażowania młodzieży na poziomie regionalnym i wielostronnym

W ostatnich latach osoby młode coraz częściej opowiadają się za wielostronnymi rozwiązaniami problemów globalnych.

- Promowanie znaczącego **uczestnictwa młodzieży w wielostronnym kształtowaniu polityki** za pośrednictwem działań następczych w związku ze sprawozdaniem Sekretarza Generalnego ONZ pt. „**Nasza wspólna agenda**”²³ oraz wspieranie utworzenia **Biura ONZ ds. młodzieży**²⁴;
- Zaangażowanie osób młodych w dyskusje na temat **partnerstw regionalnych i współpracy regionalnej**, na przykład w ramach stosunków UE z Afryką, Azją, Ameryką Łacińską i Karaibami, krajami objętymi polityką sąsiedztwa²⁵, regionem Morza Śródziemnego oraz krajami Zatoki Perskiej.

Aby osiągnąć te cele, UE uruchomi:

- program **młodzieżowych delegatów UE i ONZ**, który posłuży do wspierania zrównoważonego pod względem płci i zróżnicowanego uczestnictwa młodzieży w forach wielostronnych i wzmacniania jej zdolności do skutecznego przyczyniania się do kształtowania polityki wielostronnej. UE będzie opowiadać się za tym, by formalny dialog z młodzieżą stał się stałym elementem Komisji ds. Statusu Kobiet i Konferencji Państw Stron Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, i będzie ułatwiać koordynację działań młodzieżowych delegatów UE w kontekście Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska i innych procesów wielostronnych;
- **laboratorium młodzieżowe UA-UE**, które pozwoli wzmocnić dialog z młodzieżą na temat partnerstwa strategicznego Afryka–UE²⁶ przez wspieranie osób młodych i organizacji młodzieżowych z Afryki, Europy i diaspory w celu współtworzenia rozwiązań dla globalnych wyzwań.

UE będzie ponadto **wnosić dalszy wkład w zaangażowanie młodzieży na poziomie regionalnym i wielostronnym** za pośrednictwem następujących **istniejących inicjatyw**:

- **inicjatywy „Young Mediterranean Voices”**, mającej na celu wspieranie współpracy osób młodych po obu stronach Morza Śródziemnego w sprawach publicznych oraz w ramach lokalnych i regionalnych inicjatyw w zakresie transformacji. Również program Erasmus+ posłuży do wspierania budowania zdolności w dziedzinie związanej z młodzieżą na Bałkanach Zachodnich i w południowym regionie Morza

²³ [ONZ, „Nasza wspólna agenda”](#).

²⁴ [Rezolucja ONZ A/RES/76/306](#)

²⁵ [Unijna polityka sąsiedztwa i rozszerzenia](#).

²⁶ [Partnerstwo strategiczne Afryka–UE i 6. szczyt UE–UA](#)

Śródziemnego;

- programu „EU4Youth”, mającego na celu wspieranie uczestnictwa i przywódczej roli młodzieży w kształtowaniu polityki w ramach **Partnerstwa Wschodniego**²⁷, zwłaszcza w Ukrainie;
- sieci **Młodych Ambasadorów Europejskich** na Bałkanach Zachodnich i w ramach Partnerstwa Wschodniego oraz **ambasadorów dobrej woli** w południowym sąsiedztwie;
- Promowanie zaangażowania młodzieży w ramach **Nowego programu na rzecz regionu śródziemnomorskiego**²⁸, w szczególności za pomocą strategii na rzecz młodzieży do 2030 r. „Unia dla Śródziemnomorza” oraz **partnerstwa strategicznego z Zatoką Perską**²⁹;
- zaangażowania osób młodych w przyszłe procesy regionalne w Azji, Ameryce Łacińskiej i na Karaibach lub w innych regionach, takie jak **Forum młodych liderów UE-ASEAN**;
- **strategii makroregionalnych UE**, służących angażowaniu osób młodych w zarządzanie i dialogi polityczne, oraz programów **Interreg**, pozwalających wspierać zaangażowanie młodzieży w podejmowanie decyzji, finansować działania młodzieżowe i promować inicjatywę na rzecz wolontariatu młodzieży (Interreg Volunteer Youth)³⁰;
- współprzewodniczenia **Platformie Partycypacyjnej Młodzieży w ramach szczytu na rzecz demokracji w 2023 r.**³¹

3.1.3. Środowisko sprzyjające uczestnictwu młodzieży w życiu obywatelskim i politycznym

Poziom uczestnictwa dzieci i młodzieży w formalnych procesach politycznych pozostaje niski na całym świecie z powodu barier strukturalnych, uprzedzeń kulturowych i erozji zaufania do instytucji demokratycznych³². Domaganie się pełnego uznania i ochrony praw człowieka przysługujących osobom młodym, w tym wolności wypowiedzi i zrzeszania się, uczestnictwa w życiu publicznym i politycznym, a przede wszystkim w sprawiedliwych, włączających, przejrzystych i pokojowych wyborach, stanowi zasadniczą część działań UE w zakresie **dobrych rządów, demokracji, praworządności i praw człowieka** w krajach partnerskich.

Działania UE mają na celu:

²⁷ [Partnerstwo Wschodnie UE](#).

²⁸ [Nowy program na rzecz regionu śródziemnomorskiego](#) i [strategia na rzecz młodzieży do 2030 r. „Unia dla Śródziemnomorza”](#).

²⁹ [Partnerstwo strategiczne z Zatoką Perską](#).

³⁰ [Strategie makroregionalne UE](#), [Manifest młodzieży](#), [inicjatywa Interreg na rzecz wolontariatu młodzieży](#).

³¹ [Szczyt na rzecz demokracji](#).

³² [„Youth and satisfaction with democracy”](#).

- wspieranie **dialogu politycznego** z krajami partnerskimi, w tym z dziećmi, na temat **zaangażowania i uczestnictwa dzieci i młodzieży**;
- promowanie **włączania osób młodych do dialogów politycznych i merytorycznych z organami krajowymi**³³;
- zapewnianie **znaczącego włączenia dziewcząt, ich uczestnictwa i przywódczej roli** w procesie podejmowania decyzji;
- wzmacnianie **krajowych zdolności** do pracy na rzecz młodzieży i z młodzieżą oraz do wspierania odpowiednich **krajowych ram polityki młodzieżowej, uwzględniając zasadę sprawiedliwości międzypokoleniowej i dialogu międzypokoleniowego**;
- wspieranie **zaangażowania obywatelskiego, wolontariatu i przywódczej roli młodzieży**;
- opowiadanie się za **wpisywaniem osób młodych na listy partii politycznych** na miejscach dających szansę na elekcję oraz budowanie ich zdolności do kandydowania;
- zwiększanie **dostępu do krajowych dokumentów tożsamości i rejestracji wyborców**, aby zapewnić prawo do głosowania;
- wzmacnianie **ochrony młodych działaczy i obrońców praw człowieka**, w tym opowiadających się za osobami LGBTIQ, a także przeciwdziałanie narracji rasistowskiej, nawoływaniu do nienawiści i dezinformacji w internecie, przy jednoczesnej obronie wolności wypowiedzi.

Aby osiągnąć te cele, **UE uruchomi:**

- inicjatywę **Młodość i kobiety w demokracji**, która posłuży do promowania pluralizmu politycznego oraz inkluzywności procesów demokratycznych przez zwiększenie udziału młodzieży i kobiet we wszystkich aspektach życia publicznego. Rola młodzieży w partiach politycznych i parlamentach zostanie wzmocniona przez budowanie zdolności, tworzenie sieci kontaktów, wzajemne uczenie się i mentoring. Inicjatywa ta umożliwi wspieranie organizacji oddolnych i młodych działaczy w zakresie nadzoru instytucjonalnego, walki z korupcją, obserwacji wyborów przez obywateli, wspierania reform demokratycznych, wychowania obywatelskiego, propagowania prawa do głosowania, wolności zgromadzania się i stowarzyszania się oraz praw człowieka.

³³ Na przykład w ramach polityki UE wobec Arktyki promuje się dialog decydentów z młodzieżą z Arktyki, aby zwiększyć świadomość wyzwań stojących obecnie przed Arktyką, zaangażować młodzież w realizację strategii UE i zapewnić jej zrównoważony charakter.

UE będzie również dalej **promować uczestnictwo młodzieży w życiu obywatelskim i politycznym w krajach partnerskich** za pośrednictwem następujących istniejących inicjatyw:

- **nowego unijnego mechanizmu na rzecz obrońców praw człowieka**, mającego na celu przeciwdziałanie określonym zagrożeniom, na które narażeni są młodzi obrońcy praw człowieka i działacze;
- **Global Campus of Human Rights** jako głównego światowego ośrodka edukacji w zakresie praw człowieka;
- **laboratoriów polityki młodzieżowej** w regionie sąsiedztwa, na Bałkanach Zachodnich³⁴ i w państwach Europy Zachodniej nienależących do UE, mających na celu promowanie innowacyjnych sposobów angażowania osób młodych w dialogi polityczne, współtworzenie i monitorowanie wdrażania polityki mającej znaczenie dla młodzieży oraz wzmacnianie mechanizmów uczestnictwa młodzieży;
- **programu Erasmus+**³⁵, aby wspierać kierowane przez młodzież inicjatywy w Turcji, na Bałkanach Zachodnich i w krajach objętych polityką sąsiedztwa;
- inicjatyw na rzecz rozwoju społecznego, których podstawę stanowi program **EUROsocial+**, mających na celu wspieranie starań politycznych z udziałem młodzieży w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach w celu poprawy inkluzywnego dostępu do opieki zdrowotnej, edukacji, rynku pracy, dobrych rządów i uczestnictwa w życiu politycznym.

3.1.4. Przyczynianie się do realizacji programu działań na rzecz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa

UE i jej państwa członkowskie w pełni popierają trzy kolejne rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ (RB ONZ) dotyczące programu działań na rzecz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa oraz ich wdrażanie na skalę globalną. W konkluzjach Rady z czerwca 2020 r. w sprawie młodzieży w działaniach zewnętrznych państwa członkowskie UE podkreśliły potrzebę aktywnego i inkluzywnego angażowania młodzieży w działania na rzecz budowania trwałego pokoju, przyczyniania się do sprawiedliwości i pojednania oraz przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi. UE jest zaangażowana w realizację działań z obszarów określonych w rezolucji RB ONZ nr 2250: uczestnictwa, ochrony, zapobiegania, partnerstw oraz rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji. Ma to coraz większe znaczenie w sytuacjach konfliktowych na całym świecie, nie tylko w Afryce i na Bliskim Wschodzie, a także w związku z trwającą rosyjską agresją na Ukrainie.

Działania UE mają na celu:

- wspieranie **włączającego i znaczącego uczestnictwa** młodzieży w krajowych i międzynarodowych mechanizmach promowania trwałego pokoju i rozwiązywania konfliktów;
- promowanie integracyjnych partnerstw z **młodymi budowniczymi pokoju** i wśród nich oraz wspieranie **uczestnictwa młodzieży i jej przywódczej roli w budowaniu pokoju**;
- zwiększanie **wsparcia dla młodych kobiet i dziewcząt w niestabilnych i dotkniętych konfliktami państwach** zgodnie z agendą ONZ „Kobiety, pokój i bezpieczeństwo”;

³⁴ [Zaangażowanie UE na rzecz Bałkanów Zachodnich.](#)

³⁵ [Program Erasmus+ finansowany w ramach instrumentów działań zewnętrznych.](#)

- wzmocnienie wymiaru młodzieżowego w **mediacji pokojowej**, w tym przez opracowanie konkretnych wytycznych i budowanie zdolności;
- zacieśnianie współpracy **z organizacjami międzynarodowymi** w zakresie młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa oraz włączanie ich do dialogów dotyczących zapobiegania konfliktom, mediacji lub reformy sektora bezpieczeństwa;
- opracowanie inicjatyw mających na celu przeciwdziałanie brutalnemu ekstremizmowi, a zwłaszcza **radykalizacji w internecie**³⁶.
- **ochronę dzieci w konfliktach zbrojnych**, zapobieganie przemocy (w tym seksualnej) i położenie jej kresu, propagowanie przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego, zapewnianie wsparcia psychospołecznego i dostępu do wymiaru sprawiedliwości przyjaznego dzieciom oraz pomocy dla małoletnich bez opieki i odseparowanych od rodziców, również w kontekście rosyjskiej agresji na Ukrainę.

W celu wdrożenia **programu działań na rzecz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa UE**:

- wykorzysta odpowiednie **fora wielostronne**, w tym ONZ, do promowania włączenia młodzieży i wdrażania powyższego programu;
- **położy większy nacisk na młodzież** w ramach unijnego systemu wczesnego ostrzegania o konfliktach oraz analizy konfliktów, zwracając uwagę na dynamikę międzypokoleniową oraz na konkretne działania zapobiegawcze, w kontekście których uwzględnia się perspektywę młodzieży;
- włączy **program działań na rzecz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa do dialogów politycznych UE**;
- opracuje konkretne **wytyczne dotyczące młodzieży w ramach unijnej mediacji pokojowej**;
- dokonana przeglądu i aktualizacji **Wytycznych UE w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych**, aby wzmocnić działania UE na rzecz ochrony dzieci w takiej sytuacji.
- **będzie budować zdolności pracowników UE w zakresie programu działań na rzecz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa**, na przykład w ramach szkoleń z zakresu zapobiegania konfliktom i mediacji w Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych;
- włączy wymiar powyższego programu do działań z zakresu **zapobiegania konfliktom i zarządzania kryzysowego**;
- **zaangażuje właściwe społeczności lokalne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego** w opracowywanie strategii na rzecz promowania pozytywnej roli młodzieży i dzieci w propagowaniu pokoju;

³⁶ [Konkluzje Rady w sprawie przeciwdziałania terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi oraz zwalczania tych zjawisk.](#)

- w ramach **partnerstwa strategicznego z Zatoką Perską** będzie wspierać inicjatywy w zakresie badań i edukacji, przyczyniające się do bezpieczeństwa i stabilności w danym regionie;
- w **Afryce** będzie wspierać realizację inicjatywy „**Extremely together**” dotyczącej przeciwdziałania radykalizacji postaw, a także bieżącą **współpracę między sieciami młodzieżowymi a Sekretariatem Wykonawczym Grupy Pięciu na rzecz Sahelu**.

3.2. Partnerstwo na rzecz WZMACNIANIA POZYCJI

Pozycja osób młodych jest wzmocniona, gdy są oni wysłuchiwani, a **nierówności**, które wpływają na ich życie, są zwalczane.

3.2.1. Transformacja edukacji

Do podstawowych praw człowieka należą edukacja o wysokiej jakości i uczenie się przez całe życie, umożliwiające równość, aktywność obywatelską i trwałe źródła utrzymania.

Zbyt wiele dzieci i osób młodych, w szczególności dziewcząt i tych dotkniętych kryzysem, nadal jest pozbawionych równego dostępu do bezpłatnej edukacji o wysokiej jakości. Główne czynniki, które sprawiają, że miliony dzieci opuszczają szkołę w młodym wieku, to dyskryminacja ze względu na płeć, konflikty zbrojne, nadzwyczajne sytuacje humanitarne, przemoc, ubóstwo oraz brak nauczycieli i szkół. Wiele z nich jest narażonych na pracę dzieci³⁷, współczesne niewolnictwo³⁸, w tym pracę przymusową lub przymusowe dziecięce małżeństwo, ciężę³⁹ lub rekrutację jako nieletni żołnierze. Osoby młode znajdujące się w trudnej sytuacji, przesiedleńcy, mniejszości i osoby z niepełnosprawnościami są często wykluczeni z edukacji.

Pandemia COVID-19 skutkowała pogłębieniem poważnych braków i niestabilności systemów edukacji, w tym przepaści cyfrowej⁴⁰. Istnieje realne ryzyko, że całe pokolenie znajdzie się w pułapce zmniejszających się możliwości.

UE pracuje nad przeciwdziałaniem kryzysowi edukacyjnemu oraz upowszechnianiem równego dostępu do bezpłatnej edukacji o wysokiej jakości od poziomu podstawowego do wyższego. Dąży ona do zainwestowania w edukację co najmniej 10 % całkowitego finansowania w ramach programu „Globalny wymiar Europy” w Afryce Subsaharyjskiej,

³⁷ Pracuje 160 mln dzieci w wieku od 5 do 17 lat. Połowa z nich wykonuje pracę niebezpieczną, [MOP/UNICEF](#).

³⁸ Definicja współczesnego niewolnictwa MOP obejmuje dwa główne elementy: pracę przymusową i przymusowe małżeństwo. Zgodnie z [szacunkowymi danymi MOP/IOM z 2022 r.](#) pracę przymusową wykonuje ponad 3,3 mln dzieci.

³⁹ 127 mln dziewcząt w wieku szkoły podstawowej i średniej nie uczęszcza do szkoły, [UNESCO](#).

⁴⁰ [Dzieci i młodzież z dostępem do internetu w domu, UNICEF](#).

Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, w Azji i na Pacyfiku, w tym za pośrednictwem inwestycji w ramach strategii Global Gateway⁴¹.

Ponadto UE przeznacza **10 % środków finansowych w ramach pomocy humanitarnej na edukację w sytuacjach nadzwyczajnych i w czasie przedłużających się kryzysów**⁴², aby dotrzeć do najbardziej zmarginalizowanych dzieci i osób młodych, w tym na obszarach konfliktów zbrojnych i w miejscach, gdzie przebywają uchodźcy.

Działania UE mają na celu:

- wspieranie **opartych na dowodach reform edukacji** w krajach partnerskich, ze szczególnym uwzględnieniem dostępu, równości, jakości, włączenia, zarządzania, programów transformacji w kontekście płci i finansowania, również w następstwie **Szczytu ONZ w Sprawie Transformacji Edukacji z 2022 r.**⁴³;
- promowanie **edukacji dziewcząt**, aby zapewnić równy dostęp do wszelkich form kształcenia i szkolenia;
- wspieranie **kompleksowej edukacji seksualnej** dla wszystkich osób młodych, w szczególności zmarginalizowanych nastolatków, młodych osób LGBTIQ i młodych osób z niepełnosprawnościami;
- **położenie kresu pracy dzieci**, stosując komisyjne podejście „Zero tolerancji”, za pomocą przepisów⁴⁴, środków zaradczych i zapobiegawczych, w tym na rzecz ponownego podjęcia kształcenia i szkolenia przez pracujące dzieci, zgodnie z wezwaniem do działania z Durbanu⁴⁵;
- zapewnienie dostępu do **bezpiecznej edukacji o wysokiej jakości podczas kryzysów humanitarnych**, zminimalizowanie wpływu na prawo do nauki oraz wspieranie władz w przywracaniu usług edukacyjnych podczas kryzysu lub po nim;
- inwestowanie w **nauczycieli**, aby poprawić efekty uczenia się oraz rozwój społeczno-emocjonalny dzieci i młodzieży;
- upowszechnianie **umiejętności życiowych i zawodowych na miarę XXI wieku**, w tym związanych z obywatelstwem, zmianą klimatu, środowiskiem oraz umiejętności korzystania z mediów i dzieł kultury⁴⁶;

⁴¹ [Strategia Global Gateway](#).

⁴² [Komunikat w sprawie edukacji w sytuacjach nadzwyczajnych i w czasie przedłużających się kryzysów](#).

⁴³ [Szczyt ONZ w Sprawie Transformacji Edukacji z 2022 r.](#)

⁴⁴ [Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie zakazu produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej na rynku unijnym](#)

⁴⁵ [„Durban Call to Action”](#).

⁴⁶ Stosowne przykłady rozwiązań do stosowania na całym świecie można znaleźć również w modelu szkół europejskich.

- inwestowanie w **wysokiej jakości, inkluzywną edukację cyfrową**, aby zapewnić młodzieży i nauczycielom podstawowe umiejętności cyfrowe oraz możliwość zdobycia specjalistycznych umiejętności cyfrowych⁴⁷ zgodnych z ich aspiracjami zawodowymi, a także wzmocnić odporność na dezinformację. Obejmuje to również poprawę **dostępu do przystępnego cenowo, stabilnego i szybkiego internetu**⁴⁸;

Aby osiągnąć te cele, UE:

- zwiększy **finansowanie i zintensyfikuje dialog polityczny oraz pomoc techniczną** w celu wsparcia starań krajów partnerskich na rzecz osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju nr 4 w zakresie edukacji o wysokiej jakości⁴⁹;

Ponadto UE będzie **dalej wspierać transformację edukacji** przez:

- uruchomienie **regionalnego programu dla nauczycieli w Afryce**, który ma na celu zwiększenie atrakcyjności kariery w nauczaniu wśród osób młodych.
- wspieranie jako podmiot prowadzący **Globalnego Partnerstwa na rzecz Edukacji**⁵⁰ i inicjatywy „**Education Cannot Wait**”⁵¹ [„Edukacja nie może czekać”], służące wzmocnianiu pozycji dziewcząt, nastolatków i grup szczególnie wrażliwych za pośrednictwem edukacji o wysokiej jakości;
- inwestowanie w **formalne i pozaformalne uczenie się w trakcie nadzwyczajnych sytuacji humanitarnych**. Programy UE pozwalają łagodzić zakłócenia w edukacji i rozwoju psychospołecznym dzieci w kontekstach kryzysowych, na przykład w Sahelu, Etiopii, Afganistanie, Bangladeszu, Syrii lub Jemenie.
- wkład w **odbudowę zniszczonych ukraińskich szkół**.
- wykorzystywanie doświadczeń z długotrwałych starań UE na rzecz edukacji w sytuacjach konfliktu zbrojnego i wyciąganie wniosków z ostatnich doświadczeń w odpowiedzi na rosyjską agresję na Ukrainę, współpracę z krajami partnerskimi i organizacjami humanitarnymi w celu **ułatwienia dzieciom i młodym uchodźcom dostępu do edukacji** i odpowiednich programów UE w kraju przyjmującym.

3.2.2. Poprawa dostępu młodzieży do możliwości ekonomicznych

Wzmacnianie pozycji młodzieży jest silnie związane z **tworzeniem wysokiej jakości miejsc pracy**, zwalczaniem niepewnych i niestabilnych dochodów oraz zapewnianiem możliwości samozatrudnienia i przedsiębiorczości, przy jednoczesnym promowaniu równouprawnienia płci i niedyskryminacji, także w celu ograniczenia **drenażu mózgów**.

⁴⁷ [Europejskie ramy kompetencji cyfrowych dla obywateli](#).

⁴⁸ [Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej](#)

⁴⁹ Edukacja stanowi priorytet w 80 wieloletnich programach indykatywnych UE w krajach partnerskich.

⁵⁰ [Globalne Partnerstwo na rzecz Edukacji](#).

⁵¹ [„Education Cannot Wait”](#).

Działania UE mają na celu:

- wspieranie **uczestnictwa osób młodych w podejmowaniu decyzji gospodarczych i w dialogu społecznym**, aby przyczynić się do stworzenia bardziej **przyjaznego dla młodzieży środowiska inwestycyjnego i biznesowego**;
- promowanie **programu godnej pracy**⁵², służącego uczeniu młodzieży o ich podstawowych prawach pracowniczych i wspieraniu krajów partnerskich w opracowywaniu **zabezpieczeń społecznych oraz aktywnych instrumentów rynku pracy**;
- zwiększanie **zdolności do zatrudnienia młodzieży** przez wspieranie działań krajów partnerskich na rzecz poprawy kształcenia i szkolenia zawodowego oraz lepszego dostosowania systemów edukacji do możliwości na rynku pracy;
- wspieranie **przedsiębiorczości młodzieży oraz prowadzonych przez młodzież mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw**, uwzględniając zwłaszcza młode kobiety;
- wyposażenie osób młodych w umiejętności ekologiczne oraz wspieranie **godnego zatrudnienia ludzi młodych i ich przedsiębiorczości w zielonej gospodarce**, w tym w rolnictwie regeneracyjnym i zrównoważonym sektorze rolno-spożywczym;
- promowanie **międzypokoleniowego uczenia się** wśród starszych i młodszych pracowników;
- wspieranie zrównoważonych, uwzględniających aspekt płci oraz odpowiedzialnych **norm zachowań w przedsiębiorstwie** i filozofii zarządzania przedsiębiorstwem, zapewniających pełne poszanowanie praw środowiskowych i praw człowieka⁵³;
- ułatwianie **przejścia osób młodych do gospodarki formalnej** i rozszerzenie **ochrony socjalnej** na młodzież zatrudnioną nieformalnie;
- wspieranie **Konwencji dotyczącej zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminowania najgorszych form pracy dzieci**⁵⁴ przez pomoc państwom niebędącym członkami UE w realizacji planów działania przeciwko pracy dzieci;
- włączenie **ocen wpływu na zatrudnienie ludzi młodych** do programów na rzecz wsparcia transformacji rolno-ekologicznej, ekologicznej i cyfrowej, w tym do inwestycji w ramach strategii **Global Gateway**.

⁵² [Komunikat w sprawie godnej pracy na całym świecie.](#)

⁵³ [Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.](#)

⁵⁴ [Konwencja nr 182 z 1999 r.](#)

Aby osiągnąć te cele, UE uruchomi:

- regionalną **inicjatywę „Drużyny Europy”** dotyczącą **umiejętności opartych na możliwościach oraz kształcenia i szkolenia zawodowego** w Afryce w celu promowania wymiany w zakresie partnerstw publiczno-prywatnych, umożliwiających osobom młodym znalezienie pracy;
- wdrażanie **gwarancji dla młodzieży** według modelu UE w celu poprawy przejścia ze szkoły do pracy na **Balkanach Zachodnich**⁵⁵ oraz zbadanie możliwości uruchomienia podobnych programów w regionie Partnerstwa Wschodniego i w Afryce Północnej.

Ponadto UE będzie dalej wspierać **zatrudnienie ludzi młodych oraz ich przedsiębiorczość** za pośrednictwem następujących **istniejących inicjatyw**:

- projektów dotyczących budowania zdolności w ramach **programu Erasmus+** w celu zwiększania dostępności i zdolności reagowania w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego w krajach objętych procesem rozszerzenia i krajach objętych polityką sąsiedztwa, w Afryce Subsaharyjskiej oraz w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach;
- **wsparcia dla organów krajowych na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej** w celu ponownego włączenia osób młodych, zwłaszcza kobiet, które nie kształcą się, nie pracują ani nie szkolą się, do edukacji i na rynku pracy. W ramach regionalnej platformy Unii dla Śródziemnomorza ds. zatrudnienia i pracy oraz jej planu działania na lata 2022–2025 nacisk zostanie położony na młodzież niekształącą się, niepracującą ani nieszkolącą się i będzie rozwijane wykorzystywanie wspólnot praktyków;
- inicjatyw UE na rzecz przedsiębiorczości młodzieży i poprawy dostępu do finansowania dla **przedsiębiorstw prowadzonych przez młodzież**, takich jak niedawno uruchomiona **inicjatywa „Drużyny Europy”** dotycząca **inwestowania w młode firmy w Afryce**, **„African European Digital Innovation Bridge”** [„Afrykańsko-europejski most innowacji cyfrowej”], **nowy ład dla młodzieży w ramach Partnerstwa Wschodniego** oraz **mechanizm zatrudnienia i przedsiębiorczości „EU4Youth”**;
- innowacyjnych programów inwestycyjnych utworzonych w ramach **Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus** wraz z międzynarodowymi instytucjami finansowymi w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb osób młodych, takich jak **mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka NASIRA**;
- **globalnego działania UE na rzecz zakończenia pracy dzieci** w celu wzmocnienia systemów inspekcji pracy, aby monitorować i egzekwować przepisy dotyczące pracy dzieci;

⁵⁵ [Gwarancja dla młodzieży](#).

- **prac Europejskiej Fundacji Kształcenia⁵⁶** na rzecz wsparcia krajów partnerskich w celu wzmocnienia kapitału ludzkiego i poprawy **jakości systemów kształcenia i szkolenia zawodowego**. Programy takie jak **DARYA** w Azji Środkowej przyczyniają się do lepszych i bardziej włączających systemów kształcenia, szkolenia i zatrudnienia;
- **europejskiego sojuszu na rzecz przygotowania zawodowego**, mającego na celu podniesienie jakości praktyk zawodowych, oraz **programu „Erasmus” dla młodych przedsiębiorców⁵⁷**, umożliwiającego partnerską wymianę wiedzy na temat przedsiębiorczości w regionie objętym procesem rozszerzenia.

3.2.3 Wzmacnianie zdolności osób młodych do przyczyniania się do zrównoważonego rozwoju oraz napędzania transformacji ekologicznej i cyfrowej

Młodzież często stanowi **siłę napędową innowacyjnych rozwiązań oraz zmian zachowań i działa jak katalizator ich upowszechniania** w społeczeństwie. Aby jednak jej pomysły przekształciły się w inicjatywy prowadzące do zmian, musi ona doskonalić swoje umiejętności i sieci kontaktów, być w stanie dokonywać świadomych wyborów, uczestniczyć w bezpiecznym środowisku cyfrowym i mieć dostęp do możliwości finansowania.

Działania UE mają na celu:

- intensyfikację budowania zdolności i **finansowania organizacji młodzieżowych**;
- zapewnienie środków na rozwój i zwiększenie skali **innowacyjnych i trwałych rozwiązań** kierowanych przez młodzież;
- wspieranie **przedsiębiorczości społecznej młodzieży⁵⁸** jako modelu biznesowego pozwalającego pogodzić postęp gospodarczy i zrównoważony rozwój;
- umożliwienie uczestnictwa osób młodych w **podejmowaniu decyzji i dialogach politycznych dotyczących klimatu, środowiska i ograniczania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi**;
- promowanie **uczestnictwa i przywódczej roli dziewcząt i kobiet**, aby zapewnić uwzględniające aspekt płci strategie w odniesieniu do środowiska, łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, uwzględniając wodę;
- zwiększenie uczestnictwa **osób młodych, w tym dziewcząt, w transformacji cyfrowej** oraz wspieranie pozytywnych i bezpiecznych środowisk cyfrowych przez promowanie **Europejskiej deklaracji praw i zasad cyfrowych w cyfrowej dekadzie⁵⁹** oraz **strategii na rzecz lepszego internetu dla dzieci (BIK+)⁶⁰**, w tym działań wspierających uczestnictwo młodzieży i wsparcia budowania zdolności;

⁵⁶ [Europejska Fundacja Kształcenia](#).

⁵⁷ [Program „Erasmus” dla młodych przedsiębiorców](#).

⁵⁸ [Plan działania na rzecz gospodarki społecznej](#).

⁵⁹ [Europejska deklaracja praw i zasad cyfrowych w cyfrowej dekadzie](#).

⁶⁰ [Nowa europejska strategia na rzecz lepszego internetu dla dzieci \(BIK+\)](#).

- upowszechnianie wykorzystania **przyjaznych dla młodzieży narzędzi cyfrowych** w celu podnoszenia świadomości na temat kryzysu ekologicznego za pośrednictwem inicjatyw takich jak „**Pollinator Park**”⁶¹ [„Park owadów zapylających”].

Aby osiągnąć te cele, **UE uruchomi:**

- **Fundusz na rzecz wzmocnienia pozycji młodzieży**, nową inicjatywę pilotażową, która będzie wspierać oddolne organizacje młodzieżowe i inicjatywy kierowane przez młodzież. Ogólnym celem funduszu jest wspieranie wkładu młodych ludzi w realizację celów zrównoważonego rozwoju w ich społecznościach. Będzie on obejmował dwa specjalne komponenty tematyczne mające na celu wspieranie działań młodzieży w zakresie środowiska i zmiany klimatu oraz włączenia młodzieży znajdującej się w trudnej sytuacji i młodzieży marginalizowanej. W bardziej elastyczny i przystępny sposób fundusz zapewni przyjazne dla młodzieży rozwiązania w zakresie finansowania na małą skalę oraz wsparcie o charakterze akceleratora w celu zwiększenia skali wpływowych inicjatyw (np. szkoleń, wzajemnego uczenia się, mentoringu, tworzenia sieci kontaktów lub lobbowania). Osoby młode będą uczestniczyły w zarządzaniu programem, w tym w monitorowaniu i sprawozdawczości.

UE zapewni również **finansowanie i budowanie zdolności organizacji młodzieżowych za pomocą:**

- **programu tematycznego dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego** w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy”;
- **programu Erasmus+;**
- programu „EU4Youth”.

3.2.4. Wspieranie zdrowia, dobrostanu psychicznego i fizycznego oraz dostępu do praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego

Zdrowie i dobrostan to warunek konieczny, by osoby młode mogły w pełni realizować swój potencjał i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. Osoby te stoją przed ogromnymi wyzwaniami pod względem dostępu do usług zdrowotnych i informacji, w tym jeżeli chodzi o prawa i zdrowie reprodukcyjne i seksualne oraz zdrowie psychiczne. Pandemia COVID-19 i konflikty przyczyniły się do dalszego pogorszenia tej sytuacji. Na zdrowie psychiczne wpływa również utrata perspektywy związana ze zmianą klimatu, przedłużającymi się wojnami, przymusowym wysiedleniem, rasizmem lub

⁶¹ „[Pollinator Park](#)”.

dezinformacją.

Działania UE mają na celu:

- **wzmocnienie systemów opieki zdrowotnej, zwalczanie nierówności** i postęp w kierunku **powszechnego zabezpieczenia zdrowotnego**, począwszy od zdrowia matki i dziecka oraz zdrowia okołoporodowego;
- wspieranie kompleksowych, bezpiecznych, włączających oraz **przyjaznych dzieciom i młodzieży usług zdrowotnych**, w tym usług w zakresie zdrowia psychicznego i cyfrowych świadczeń zdrowotnych;
- promowanie **powszechnego dostępu do ochrony praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego przyjaznego młodzieży**, z wysokiej jakości i przystępnymi cenowo usługami i informacjami, w tym kompleksową edukacją seksualną oraz profilaktyką i leczeniem HIV i AIDS, skupiając się na dorastających dziewczętach, marginalizowanej młodzieży i młodych osobach LGBTIQ;
- ochronę osób młodych przed szkodliwym wpływem tytoniu i produktów pokrewnych przez wspieranie pełnej realizacji **Ramowej konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o ograniczeniu użycia tytoniu** oraz powiązanego z nią **Protokołu w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi**.

Aby osiągnąć te cele, UE będzie pomagać w upowszechnianiu zdrowia i dobrostanu osób młodych przez:

- przyjazne młodzieży podejście do nowej **unijnej globalnej strategii ochrony zdrowia**;
- nową **regionalną inicjatywę „Drużyny Europy”** dotyczącą środowiska sprzyjającego prawom i zdrowiu reprodukcyjnemu i seksualnemu, która przyczyni się do osiągnięcia **powszechnego zabezpieczenia praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego w Afryce**;
- **inicjatywę „Spotlight”⁶²**, która przyczynia się do eliminacji przemocy ze względu na płeć w Afryce, Ameryce Łacińskiej i na Karaibach, w Azji i na Pacyfiku, zapobiegania **okaleczaniu żeńskich narządów płciowych i eliminacji tej praktyki oraz położenia kresu przymusowym i wczesnym małżeństwom**.

3.3 Partnerstwo na rzecz ŁĄCZENIA

UE zamierza promować mobilność młodzieży, wymiany i tworzenie sieci kontaktów jako zasadniczy aspekt wymiaru międzyludzkiego strategii Global Gateway. Celem jest zapewnienie różnorodności i integracji, a jednocześnie zwrócenie szczególnej uwagi na bariery społeczne i ekonomiczne, przepaść cyfrową i ryzyko związane z dezinformacją.

⁶² [Inicjatywa „Spotlight”](#).

3.3.1. Zwiększanie możliwości mobilności w zakresie kształcenia, szkolenia i pracy

Wyjazd za granicę w celu nauki, szkolenia lub pracy sprzyja osiągnięciom edukacyjnym, zawodowym i osobistym osób młodych, a także zrozumieniu międzykulturowemu i innowacji.

Działania UE mają na celu:

- promowanie **włączającej mobilności edukacyjnej** i zwiększanie możliwości uczenia się;
- wspieranie wymian na rzecz **rozwoju zawodowego i osobistego** młodzieży.

Aby osiągnąć te cele, UE będzie wspierać mobilność młodzieży za pośrednictwem:

- kilku inicjatyw w ramach pakietu inwestycyjnego Global Gateway Afryka-Europa, takich jak **program mobilności akademickiej w Afryce**, inicjatywa na rzecz **harmonizacji afrykańskiego systemu zapewniania jakości i akredytacji w zakresie szkolnictwa wyższego** oraz **afrykańskie kontynentalne ramy kwalifikacji (ACQF)**, aby (i) zwiększyć mobilność młodzieży w Afryce oraz z UE, (ii) wzmocnić integrację kontynentalną, (iii) zwiększyć atrakcyjność Afryki jako miejsca studiów oraz (iv) zwiększyć zdolność do zatrudnienia osób młodych;
- programu **Erasmus+ i działań „Maria Skłodowska-Curie”**, które wspierają rozwój zawodowy i osobisty studentów, pracowników i naukowców;
- programu **UE-ASEAN SHARE**, mającego na celu promowanie harmonizacji szkolnictwa wyższego i stypendiów;
- **regionalnego funduszu powierniczego UE w odpowiedzi na kryzys w Syrii** oraz **Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji** ze stypendiami dla młodych uchodźców pozwalającymi uzyskać dostęp do edukacji, zdobyć umiejętności i usamodzielnąć się.
- programu wymiany szkolnej na **Balkanach Zachodnich „Superschools”**, służącego zwiększaniu umiejętności i wiedzy oraz promowaniu pojednania i dialogu międzykulturowego wśród szkół, uczniów i społeczności;
- inicjatywy **„Drużyny Europy” pod hasłem „Studiować w Europie”**, mającej na celu dostarczanie osobom młodym z całego świata informacji o możliwościach studiowania, badań i stypendiów w UE;
- możliwości dla osób młodych w zakresie podróżowania, studiowania, pracy lub szkolenia w UE w ramach przewidywanych **partnerstw w zakresie talentów**⁶³

⁶³ [Partnerstwa w zakresie talentów zostały](#) zainicjowane w 2021 r. jako jeden z kluczowych aspektów zewnętrznego wymiaru nowego paktu o migracji i azylu. Będą podstawą kompleksowych ram polityki i wsparcia finansowego w celu strategicznego zaangażowania kluczowych krajów partnerskich we wszystkie

z określonymi krajami partnerskimi w Afryce i Azji, a także ewentualnie w ramach unijnego programu mobilności młodzieży, którego wykonalność jest obecnie analizowana.

3.3.2. Upowszechnianie kontaktów wśród osób młodych

Osoby młode chętnie **nawiązują kontakty i wymieniają się pomysłami** ze swoimi rówieśnikami z całego świata.

Działania UE mają na celu:

- promowanie uczestnictwa osób młodych w **edukacji na rzecz globalnego obywatelstwa** w celu wspólnego zrozumienia globalnych wyzwań i zachęcenia ich do wspólnego podejmowania działań;
- zwiększenie **możliwości tworzenia sieci kontaktów** przez osoby młode, w tym wzajemnego uczenia się i wymiany;
- zachęcanie młodzieży, w tym ludności rdzennej, do uczestnictwa w kulturze oraz w **dialogach międzykulturowych i międzywyznaniowych**, tym samym przeciwdziałając dyskryminacji i rasizmowi;
- zwiększenie **jakości i przydatności informacji** dla osób młodych oraz poprawę komunikacji przyjaznej dzieciom i młodzieży.

Aby sprzyjać wzajemnemu uczeniu się i zrozumieniu, **UE uruchomi:**

- - **Afrykańsko-Europejską Akademię Młodzieży**, która zapewni młodym liderom w odnośnych dziedzinach i społecznościach możliwości nawiązywania kontaktów, wymiany, doskonalenia umiejętności przywódczych i tworzenia sieci podmiotów kształtujących zmiany.

UE będzie ponadto wносить dalszy wkład w **propagowanie kontaktów międzyludzkich wśród osób młodych** za pośrednictwem **następujących istniejących inicjatyw:**

- **unijnej inicjatywy na rzecz absolwentów oraz działań z zakresu dyplomacji publicznej**, które mają umożliwić młodym uczestnikom programów UE rozwijanie globalnych i lokalnych sieci kontaktów oraz informowanie swoich rówieśników, w szczególności osób młodych w niekorzystnej sytuacji, o możliwościach oferowanych przez UE i jej państwa członkowskie;
- **Europejskiego Portalu Młodzieżowego**, zapewniającego lepszy dostęp do wysokiej jakości informacji na temat inicjatyw i możliwości dla osób młodych w krajach partnerskich;

obszary zarządzania migracją. Ich celem jest zacieśnienie współpracy między UE, państwami członkowskimi i partnerami oraz zwiększenie międzynarodowej mobilności pracowników i rozwój talentów w sposób przynoszący obopólne korzyści.

- programu dotyczącego edukacji i podnoszenia świadomości na temat rozwoju (DEAR), w ramach którego większy nacisk zostanie położony na uczestnictwo młodzieży i którego celem będzie zachęcanie do zaangażowania osób młodych na całym świecie;
- globalnego programu mentoringu przez absolwentów programu Erasmus+, łączącego absolwentów programu Erasmus+ z jego potencjalnymi uczestnikami, również spoza UE;
- nowego programu **Youth Europe Sahel**, mającego na celu wspieranie uczestnictwa młodzieży i promowanie dialogu międzykulturowego, spójności międzyludzkiej i praw człowieka oraz stworzenie platformy do informowania młodzieży w regionie o możliwościach rozwoju osobistego i zawodowego;
- programu na rzecz globalnych stosunków kulturalnych **Global Cultural Relations Programme** oraz działań na rzecz artystów z Afryki i Europy, mających na celu promowanie dialogu międzykulturowego, mobilności i współtworzenia między młodymi artystami i twórcami kultury z krajów partnerskich i UE;
- **Regionalnego Biura Współpracy Młodzieży na Bałkanach Zachodnich**, promującego ducha pojednania i zrozumienia między osobami młodymi przez wewnątrzregionalne wymiany młodzieży i wewnątrzregionalną współpracę;
- **Europejskiego Korpusu Solidarności**, zachęcającego osoby młode do udziału w wolontariacie i projektach solidarnościowych;
- **unijnych partnerstw w zakresie polityki i działań informacyjnych**⁶⁴, mających na celu poprawę wzajemnego zrozumienia i zaufania przez działania z zakresu dyplomacji publicznej;
- kampanii, które łączą młodzież na całym świecie z myślą o popieraniu transformacji ekologicznej, takich jak **Green Track** lub zbliżająca się kampania **#ReFashionNow**, aby wzmocnić pozycję młodych konsumentów w zakresie zrównoważonych wyrobów włókienniczych.

4. Monitorowanie i sprawozdawczość

Komisja, we współpracy z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, będzie monitorować postępy w realizacji planu działania na rzecz młodzieży w połowie i na końcu okresu jego wdrażania za pośrednictwem regularnych sprawozdań z wdrażania pomocy UE oraz zgodnie z innymi ramami polityki i zobowiązaniami dotyczącymi praw człowieka, równouprawnienia płci oraz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa.

Sprawozdania te posłużą do śledzenia **zmian instytucjonalnych** prowadzących do wzmocnienia **zaangażowania młodzieży w kształtowanie polityki UE** oraz **postępów w realizacji celów planu działania na rzecz młodzieży** w ramach priorytetów

⁶⁴ [Partnerstwa w zakresie polityki i działań informacyjnych](#).

tematycznych. W ciągu pierwszego roku wdrażania planu, we współpracy z ekspertami i partnerami młodzieżowymi, zostaną opracowane ramy monitorowania na podstawie danych z podziałem na wiek oraz wskaźników dotyczących młodzieży.

Ocena wdrażania planu działania na rzecz młodzieży zostanie przeprowadzona w terminie umożliwiającym uwzględnienie jej w następnym cyklu programowania.

5. Podsumowanie

W planie działania na rzecz młodzieży w działaniach zewnętrznych UE uznaje zasadniczą rolę młodych ludzi – **„jako marzycieli i realizatorów”**⁶⁵ – w stawianiu czoła złożonym globalnym wyzwaniom i ustanawia ramy silnego partnerstwa między młodzieżą a UE.

Przez jego realizację UE będzie wspierać zaangażowanie młodzieży w działania zewnętrzne UE, oferować sprzyjające warunki i możliwości wzmocnienia pozycji i uczestnictwa dzieci i młodzieży oraz wspierać porozumienie między młodymi ludźmi na całym świecie.

Plan działania na rzecz młodzieży jest jednocześnie wyrazem prawdziwego politycznego zaangażowania na rzecz uczestnictwa dzieci i młodzieży z całego świata oraz operacyjnym planu działania na rzecz budowania bardziej demokratycznych, równych, zrównoważonych i pokojowych społeczeństw dla **obecnych i przyszłych pokoleń**.

⁶⁵ [Oroędzie o stanie Unii za 2022 r., wygłoszone przez przewodniczącą Komisji Europejskiej Ursulę von der Leyen](#)